

แผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรง เร่งด่วนในสถานศึกษา

โรงเรียนทางพูนวิทยาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนเผชิญเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา กรณีทะเลาะวิวาท ความรุนแรง การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนโรงเรียนทางพูนวิทยาการ จังหวัด นครศรีธรรมราช ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลนักเรียนให้ได้รับความปลอดภัย ตามยุทธศาสตร์สถานการณ์ความปลอดภัยในสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งเกิดขึ้นในกลุ่มภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

การดำเนินงาน อาศัยนโยบาย หลักการและเหตุผลสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบททาง สังคม ตามแนวทางปฏิบัติและมาตรการโรงเรียนปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสภาพบริบทในพื้นที่การศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ขอขอบคุณพระคุณ คณะผู้บริหาร คณะกรรมการการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคุ้มครองนักเรียน คณะครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การจัดทำแผนเผชิญเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา และร่วมมือในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนทางพูนวิทยาการ สำเร็จ ล่วงไปได้ด้วยดี

(นางสุวรรณี เกื้อสังข์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนทางพูนวิทยาการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักการ	๑
วัตถุประสงค์	๓
มาตรการดำเนินงานความปลอดภัย	๔
การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School)	๕
แผนการดำเนินงาน	๙

หลักการ

สถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาในปัจจุบันที่เกิดขึ้นในกลุ่มภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์(Violence) เกิดความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ มีความซับซ้อนรุนแรงมากขึ้น และเกิดขึ้นซ้ำๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาที่เกิดแก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดนโยบาย Quick Win ๗วาระเร่งด่วน ข้อที่ ๑ ความปลอดภัยของผู้เรียน ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ำไปปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา และได้บูรณาการความร่วมมือจาก ๘ กระทรวงและอีก ๒ หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงยุติธรรม และสำนักนายกรัฐมนตรี โดยได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือโครงการเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Center) เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

หลักการ

มาตรการ ๓ ป

ป้องกัน

ปลุกฝัง

ปราบปราม

เป้าหมาย: ให้เกิดความปลอดภัยให้มากที่สุดและ
ไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำอีก

วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการเผชิญเหตุความปลอดภัยของสถานศึกษา
- เพื่อการดำเนินงานการเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา
- เพื่อรายงานการดำเนินงานการเผชิญเหตุด้านความปลอดภัยต่อหน่วยงานต้นสังกัด

๔

มาตรการการดำเนินงานความปลอดภัย

การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School)
กรณีการทะเลาะวิวาทและความรุนแรงในสถานศึกษา

การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School)

มาตรการที่ ๑ การป้องกัน

มาตรการที่ ๒ การเผชิญเหตุและการแก้ปัญหา

มาตรการที่ ๓ การเยียวยาและการบำรุงขวัญ

มาตรการที่ ๔ การรายงานเหตุ

ความปลอดภัยในสถานศึกษา

การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) กรณีทะเลาะวิวาทและความรุนแรง

มาตรการที่ ๑ การป้องกัน

๑.๑ มีแผนปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (Safety School)

๑.๒ พัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียนแกนนำ หรือนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและผู้ได้รับผลกระทบ

๑.๓ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษา

๑.๔ การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาความปลอดภัยในโรงเรียน
๒. กำหนดแผนงาน โครงการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนความปลอดภัยในโรงเรียน
๓. กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
๔. มีระบบเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ลดภัยความขัดแย้ง ความรุนแรงในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. กำหนดให้มีการเพิ่มความรู้ ทักษะคติใน ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) การจัดการความขัดแย้ง พุดคุย ลดความรุนแรงในสถานศึกษา
- ๒) การคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และช่วยเหลือดูแล
- ๓) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

๒. การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนในการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน

๓. จัดกิจกรรมเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้มีทักษะชีวิต ค่ายทักษะชีวิตเด็กและเยาวชน ค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมอื่นๆ ที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

๔. เปิดเวที หรือช่องทางให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เสนอแนวทาง ความต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยผ่านกลไกของสภานักเรียน นักเรียนแกนนำ กล้องรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษา

๕. ดำเนินการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบตามโอกาส และความเหมาะสม

๑. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยเหมือนบ้าน ที่อยู่ร่วมกันร่มเย็นเป็นสุข โดยทุกคนมีส่วนร่วม

๒. มีมาตรการการจัดการความปลอดภัยหลากหลายรูปแบบ ตามความเหมาะสมของสภาพ ปัญหา และบริบท ตรวจสอบอาวุธนักเรียน ยาเสพติด และอื่นๆ

๓. มีแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้อำนวยการ เป็นประธาน รองผู้อำนวยการ/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน ผู้แทนครู ผู้แทนสำนักงานเขต ผู้แทนกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน นักเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน หรือผู้รับผิดชอบเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่

- ๑) ให้มีความเห็นชอบแผนปฏิบัติการสถานศึกษาปลอดภัย (Safety School)
- ๒) กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาความปลอดภัยในสถานศึกษาตามความเหมาะสมของโรงเรียน
- ๓) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และกำหนดแนวทางแก้ไขร่วมกัน
- ๔) ดำเนินการแก้ปัญหาตามแนวทางที่กำหนด
- ๕) ดูแลช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบให้เกิดความพึงพอใจตามความเหมาะสม
- ๖) กำกับ ติดตาม และประเมินผล รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
- ๗) รายงานผลการดำเนินงาน

มาตรการที่ ๒ การเผชิญเหตุ และการแก้ปัญหา

๒.๑ จัดการและแก้ไขให้ ความช่วยเหลือหากเกิด เหตุการณ์

๑. สถานศึกษามีแนวปฏิบัติการจัดการหรือการระงับเหตุทะเลาะวิวาท ในการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุทะเลาะวิวาทหรือความรุนแรงในสถานศึกษา
๒. สร้างความตระหนัก ประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้แนวปฏิบัติการจัดการและการช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
๓. เตรียมบุคลากรและเครื่องมือให้พร้อมรับสถานการณ์ เช่น การฝึกซ้อมการเข้าห้ามปราม การทะเลาะวิวาท การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น
๔. ครูที่ปรึกษาจัดเตรียมข้อมูลนักเรียน **หากมีการทะเลาะวิวาทและความรุนแรง ดำเนินการประสานผู้ปกครองทันที (การดำเนินการสอบสวนให้ทำการบันทึก และเข้าที่ประชุมเป็นหลักฐาน)**

๒.๒ คัดกรองและช่วยเหลือ เบื้องต้นในสถานศึกษา

๑. ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประเมินสถานการณ์ และคัดกรองให้การช่วยเหลือ ผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทและการใช้ความรุนแรง
๒. ให้การช่วยเหลือให้ขวัญกำลังใจเบื้องต้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบเพื่อให้ผู้ประสบเหตุมีความปลอดภัยหรือลดอัตราความรุนแรงของเหตุการณ์ลง
๓. สนับสนุนครูที่ปรึกษาและนักจิตวิทยาเขตพื้นที่การศึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นเพื่อดูแลสุขภาพจิต
๔. กำหนดขั้นตอนและวิธีการแจ้งเหตุหรือระงับเหตุ สามารถช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งประเมินสถานการณ์เบื้องต้นได้ทันที
๕. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจพร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นโดยทันที
๖. **กำหนดให้ครูเวรประจำวันตรวจค้นอาวุธ และยาเสพติดก่อนเข้าโรงเรียนทุกวัน**

๒.๓ จัดการและประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

๑. กำหนดช่องทางประสานพิเศษเพื่อขอการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ เมื่อมีภาวะวิกฤตเกิดขึ้น เช่น สถานพยาบาล สถานีตำรวจ สถาบันจิตวิทยา เป็นต้น
๒. สถานศึกษาระงับเหตุช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา เช่น การรับฟัง การเจรจาต่อรอง การเก็บข้อมูล เป็นต้น

๒.๔ ส่งต่อผู้เรียนและผู้ ได้รับผลกระทบที่ชัดเจน (กรณีที่ต้องส่งต่อ)

๑. ประสานไปยังหน่วยงานปลายทางที่สามารถช่วยเหลือได้โดยแจ้งเหตุให้ผู้ปกครอง นักเรียนทราบและยินยอมทุกครั้ง อาทิ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ เป็นต้น
๒. นำส่งนักเรียนผู้ประสบเหตุพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองนักเรียนในการที่จะเดินทางไปยังหน่วยงานปลายทาง **หากเกิดบาดแผล ประเมินสถานการณ์ส่งโรงพยาบาลทันที**
๓. รับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ ของทางหน่วยงานปลายทางและร่วมกับทางผู้ปกครองแก้ไขปัญหา ร่วมกันกับทางโรงเรียน
๔. กำกับ ดูแล ติดตามสถานการณ์ และเก็บข้อมูล

๒.๕ ติดตามและประสานงานใน การประเมินสภาพจิตใจของ นักเรียน

มีการประสานงาน ติดตาม และประเมินสถานการณ์หลังได้รับการดูแลช่วยเหลือ ตลอดจนมีนักจิตวิทยาให้คำปรึกษาประเมินสภาพจิตใจทั้งแบบกลุ่มและแบบเดี่ยว เพื่อดูแลสภาพจิตใจ

การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) กรณีทะเลาะวิวาทและความรุนแรง

มาตรการที่ ๓ การเยียวยา และการบำรุงขวัญ

๓.๑ มาตรการช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟูจิตใจ ผู้ที่ได้รับ ผลกระทบ

๑. ด่านจ่ายเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บตามสิทธิประโยชน์ทางกฎหมาย
๒. จัดกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสังคม การให้คำปรึกษาเพื่อสร้างความภาคภูมิใจและรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง
๓. จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยาพ้นฟูจิตใจ (การให้คำปรึกษา) โดยครูที่ปรึกษาและนักจิตวิทยาเขตพื้นที่การศึกษา และครูที่รับผิดชอบหรือครูที่ปรึกษา

๓.๒ ประสานทำความเข้าใจ ตามสถานการณ์และความ เหมาะสมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

๑. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการช่วยเหลือ ผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่สามารถ ตรวจสอบได้ อาทิ การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน การขอรับบริจาค โครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม
๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่เหตุที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ
๓. ประสานองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบได้รับสิทธิประโยชน์พึงมี เช่น เงินประกันสังคม ประกันชีวิต ทุนการศึกษา ถุงยังชีพ เป็นต้น

การดำเนินงานมาตรการโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) กรณีทะเลาะวิวาทและความรุนแรง

มาตรการที่ ๔ การรายงานเหตุ

๑. กรณีฉุกเฉิน (ประสพเหตุซึ่งหน้าหรือกรณีเป็นข่าว)

- รายงานต้นสังกัดทราบทันทีทางไลน์ โทรศัพท์ E-mail หรือด้วยหลากหลายวิธี
- ติดตามผลจากเหตุที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดและรายงานเป็นระยะ

๔.๑ รายงานระหว่างประสพเหตุ

๒. กรณีไม่ฉุกเฉิน

- รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- บันทึกข้อมูลในแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด หรือบันทึกข้อความ รายงานผล และเก็บเป็นหลักฐาน

๔.๒ รายงานหลังประสพเหตุ

- รายงานผลการดำเนินการ
- รายงานผลการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ การติดตามและประเมินผลมาตรการการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา

รายงานผลการติดตามและประเมินผลมาตรการการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

หมายเหตุ

- ๑) กรณีเหตุการณ์รุนแรง ให้รายงานข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นอย่างเป็นทางการต่อหน่วยงานต้นสังกัด ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
- ๒) เมื่อเด็กนักเรียนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัว หรือมอบตัวทางสถานศึกษา ต้องออกหนังสือรับรองการเป็นเด็กนักเรียนให้
- ๓) กรณีต้องการประกันตัวนักเรียนสามารถใช้ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการในการประกันตัวได้
- ๔) จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงาน ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

แผนการดำเนินงาน

สภาพปัจจุบัน

แนวทางการพัฒนา

เป้าหมาย

การดำเนินงาน

นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ การเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารอย่างรวดเร็ว มีความคิดเป็นของตัวเอง มีการแสดงออกด้านพฤติกรรมมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ปัจจัยด้านครอบครัว สิ่งแวดล้อม ชุมชน และมีปัจจัยเสี่ยงด้านยาเสพติดในชุมชน

๑. มีระบบดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน

๒. มีประกาศ ข้อตกลงความร่วมมือของทางโรงเรียน

๓. โรงเรียนมีการดำเนินงานที่เข้มแข็งตามพระบรมราโชวาท

๔. มีระบบการดูแลครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕. มีสื่อสร้างสรรค์

๑. เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นเด็กดีวิถีคุณภาพ

๒. เพื่อเป็นข้อตกลงความร่วมมือของคณะครูบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสภานักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ที่ต้องร่วมกันจัดการศึกษาและดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนให้เป็นเด็กดีวิถีคุณภาพ

๓. เพื่อให้โรงเรียนมีการดำเนินงานที่เข้มแข็งตามพระบรมราโชวาท

๔. เพื่อดูแลครู มีการให้ขวัญและกำลังใจครูให้ครูอดทนอดกลั้น ผู้บริหารส่งกำลังใจครูหลากหลายวิธี ให้คำชมและการสรรเสริญในบางโอกาส

๕. เพื่อสร้างการรับรู้ ส่งสื่อสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้

๑. โครงการ/กิจกรรมการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน

๒. การจัดทำข้อตกลงความร่วมมือของทางโรงเรียน

๓. ดำเนินกิจกรรม เช่น ค่ายคุณธรรมจริยธรรม

๔. การให้ขวัญและกำลังใจครูที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้รับการปกป้องและเชิดชูเกียรติการมอบเกียรติบัตรในกิจกรรมต่างๆ

๕. พัฒนาความรู้โดยสื่อสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้โรงเรียน นักเรียนผู้เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

ทั้งปีการศึกษา

ประเมินผล สรุปและรายงาน

โรงเรียนทางพูนวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

